LAISVE
Semi-Weekly
102-02 Liberty Ave.
Ozone Park, N. Y. 11417
Telephone: 641-6887
Area Code 212

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y., under the Act of March 3, 1879

LAISVĖ
THE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

LAISVĖ—LIBERTY
Dukartsavaitinis
Dalyje Queens apskrities (N. Y.) $10.00
Kanadoje $10.00
Kitur užsienyje 12.00
Jungtinėse Valstijose $9.00
Pavienio egzemplioriaus kaina 10 centų

PRICE 10c

No. 67 ★ ★ ★ ★ ★ ★ Penktadienis, Rugsėjo (September) 4, 1970, Ozone Park, N. Y. 11417 ★ ★ ★ ★ ★ ★ Metai 59-ieji

KRISLAI

Moterų diskriminacija
Turi gražių laimėjimų
"Daily World" adresas
Prostitucija bujoja

— J. Gasiūnas —

Rugpiūčio 26 d. demonstracijomis moterys minėjo 50 metų sukaktį nuo suteikimo joms balsavimo teisių. Kartu jos iškėlė smarkų protestą prieš moterų diskriminavimą įvairiuose darbuose.

Čia noriu paduoti duomenų, kaip moterys diskriminiuojamos.

Profesionaliuose ir techniniuose darbuose vyrai į metus uždirba maždaug po $10,151, o moterys — $6,-691; federalinių raštinių ir kitokio biznio vedėjai gauna po $10,340, moterys — $5,635; raštinių darbininkai — $7,351, moterys—$4,-789; fabrikuose operatoriai — $6,738, moterys — $3,991; įvairūs patarnautojai—$6,058, moterys — $3,-332.

Štai kodėl moterims tenka kovoti už pilną lygybę su vyrais darbuose. Moterų Išsilaisvinimo Judėjimas atlieka puikų darbą.

—:—

Moterys lygias teises su vyrais turi tik socialistinėse šalyse, o visur kitur jos jaučia skriaudą, nelygybę, pažeminimą.

Anglija yra viena pažangiausių kapitalistinių šalių, bet ir ten darbuose moterys neturi lygių teisių su vyrais. Proporcionaliai skaičiuojant vyrų savaitinė alga siekia $55.20, moterų—$27.84.

O ką jau kalbėti apie atsilikusias šalis Afrikoje, Azijoje, kur vyrai tebesiskaito viešpačiais, o moterys—vyrų vergės. Bet ir tuose kraštuose moterys yra pasiekusios gražių laimėjimų.

—:—

Draugas M. Pukis iš Yucaipa, Calif., rašo, kad jis norėtų užsiprenumeruoti angliška dienraštį "Daily World," bet nei "Laisvėje," nei "Vilnyje" neradęs adreso.

Tokių laisviečių ir vilniečių, be abejo, yra ir daugiau, kurie norėtų skaityti pažangųjį dienraštį "Daily World." Gaila, kad mes dažniau šio laikraščio adreso nepaskelbiame.

Galima jį užsisakyti rašant sekamai: Daily World, 205 W. 19 St., New York, N. Y. 10011. Prenumerata metams $15, pusei metų $8.

—:—

Prancūzijoje kasmet prapuola maždaug po 16,000 jaunų merginų, kurių didesnė pusė esti žemiau 18 metų. Kur jos dingsta? Prostitucijos namai jas pasigauna.

Apskaičiuojama, kad prostitucijos biznis daro metinio pelno apie 650 milijonų dolerių. Tai puikus biznis, nėra ką sakyti.

Vyriausybė ir moralinės įstaigos teisinasi, kad prostitucija yra Prancūzijoje uždrausta, bet niekas nenori didžiuliam bizniui pakenkti. Todėl jis ir gražiai sau bujoja.

Korporacijų galvos užtikrino Nixoną kad JAV ekonomika darysianti gerą pažangą

Clemente, Calif. — Aštuonių didžiųjų korporacijų galvos atvyko čia pasitarti su prez. Nixonu ekonomikos reikalais. Jie buvo maloniai Nixono sutikti. Jie išdėstė esą pasitenkinę Nixono administracijos vadovybe.

Korporacijų galvos užtikrino, kad Amerikoje pramoninei gamybai ateitis esanti šviesi. Nors gamyba kiek nors dabar sumažėjusi, bet ji darysianti pažangą, jeigu ir toliau Nixono administracija artimai koperuos su pramoniniu ir finansiniu trustu. Produktų kainos, jie aiškino, šiuo metu nebe taip smarkiai kylančios, kaip prieš porą ar daugiau mėnesių.

Komentuodamas jų susitikimą su Nixonu, AFL-CIO spaudos direktorius Zack pasakė, kad korporacijų galvoms niekas daugiau nerūpi, kaip tik didesni pelnai. Jie nepadeda sulaikyti infliacijos. Bedarbių skaičius jau siekia puspenkto milijono.

Sveikatos apdrauda visiems

Washingtonas. — 15 senatorių sudarė nacionalinio sveikatos aprūpinimo bilių, kurį sen. Kennedy pridavė Senatui svarstyti.

Jeigu šis bilius bus užgirtas ir prezidento pasirašytas, tai Medicare programa būtų praplėsta, ji apimtų ne tik 65 metų ar senesnius pensininkus, bet visus šios šalies gyventojus, teikiant jiems nemokamą medicininį aptarnavimą.

Toji programa kainuotų apie 40 bilijonų dolerių į metus. Tam tikslui būtų sudaryti fondai, kuriuos finansuotų visi taksų mokėtojai.

Kongresui karas ir infliacija

Washingtonas. — Senatorius M. Mansfield pasakė, kad 91 Kongreso antroji sesija randasi karo ir infliacijos šešėlyje.

Ši Kongreso sesija turės aptarti, kaip greičiau karą Indokinijoje sulaikyti ir kartu infliacijai kelią pastoti. Jeigu tai nebus padaryta, Kongresas skaitysis neatlikęs būtinųjų pareigų.

Dabar daugiausia kalbama apie kainų ir algų kontrolę. Demokratai kongresmanai linkę prie tokio įstatymo, kurį užgirtų ir Nixono administracija. Bet organizuoti darbininkai tam priešinasi. Jeigu karas nebus baigtas, tai jokia algų ir kainų kontrolė nesulaikys infliacijos.

Mirė civilinių teisių gynėjas-advokatas

Silver Spring, Md. — Mirė pagarsėjęs civilinių teisių gynėjas advokatas Julius Goldstein, 66 metų amžiaus.

Goldstein New Yorke dirbo kartu su S. Untermyer antinacinėje veikloje.

Maskva. — Čia atvykęs pažangusis Graikijos kompozitorius Mikis Theodorakis buvo iškilmingai priimtas ir jam suteikta premija už "laisvės dainas."

Khartoumas. — Sudano Demokratinės Respublikos valdžia nutarė nacionalizuoti visą privatinę spaudą, kad ateityje ji tarnautų visuomenei, o ne išnaudotojų grupei.

Kompartija smerkia kalėjimų brutalumą

Jungtiniu Valstijų Komunistų Partijos pirmininkas Henry Winston ir gen. sekretorius Gus Hall paskelbė pareiškimą, kuriame griežtai smerkia kalėjimų brutalumą, kalinių persekiojimą.

Pareiškime nurodoma, kad San Rafaelio tragedija, kurioje keli žmonės žuvo, yra pasekmė žiauraus kalėjimų režimo. New Yorko Tombs kalėjimo kalinių sukilimas taipgi yra dėl kalėjimo režimo brutalumo. Kituose kalėjimuose taipgi įvyksta panašių išstojimų.

Kompartija nurodo, kad reakcionierių bandymas apkaltinti Kalifornijos negrę komunistę profesorę Angela Davis dėl San Rafaelio tragedijos neturi pagrindo, nes komunistai yra priešingi individualiam terorui ar revoliucinei saužudystei, kas tik pasitarnauja reakcijai.

Paryžius. — Mirė pagarsėjęs katalikų rašytojas F. Mauriac, 84 metų amžiaus, 1952 m. gavęs Nobelio premiją už literatūrą.

Hartford, Conn. — Royal Typewriter Co. paleido iš darbo 2,600 darbininkų.

Rasistai teisme pralaimėjo

Miami, Fla. — Hillcrest Memorial Gardens kapinių direktoriai atsisakė leisti palaidoti iš Pietų Vietnamo atvežtą karstą, kuriame gulėjo karo lauke užmuštas negras kareivis.

Tėvai kreipėsi į federalinį teismą, kuris įsakė palaidoti baltųjų veteranų kapinėse negrą veteraną. Rasistai bandė ginti negrų diskriminaciją, bet jie pralaimėjo.

Washingtonas. — Gynybos sekretorius Laird pasakė, kad Pietų Korėjos reikalavimas 3 bilijonų dolerių per penketą metų yra visai nerealistinis ir negalimas patenkinti.

Maskva. — TSRS sutiko pratęsti 800 milijonų paskolą Indonezijai, kuri turėjo dabar atmokėti.

Portland, Ore. — Pora tūkstančių taikos kovotojų demonstravo, reikalaudami baigti karą ir kartu protestuodami prieš Amerikos Legiono konvencijos karinę programą.

McLucas apkaltintas

New Haven, Conn. — Džiurė iš 10 baltų ir 2 negrų surado kaltu L. McLucas suokalbyje nužudyti policijos informerį Alex Rackley, kuris buvo kieno nors nužudytas.

Rugsėjo 18 d. bus jam paskelbta bausmė, kuri gręsia 15 metų kalėjimu. McLucas—juodųjų panterių vadas. Džiurei ėmė keletą dienų, iki susitaikė jį apkaltinti. Negrai ir baltieji kovotojai jį gynė.

KABLEGRAMOS IŠ LIETUVOS

Mokslininkų knyga apie leninizmo pergalę Lietuvoje

Vilnius. — Išėjo iš spaudos vilniečių mokslininkų straipsnių rinkinys "Leninizmo pergalė Lietuvoje."

Šį jubiliejinį leidinį paruošė Lietuvos Mokslų Akademijos visuomenės mokslų skyriaus institutų ir Kompartijos istorijos instituto moksliniai bendradarbiai kartu su Vilniaus aukštųjų mokyklų profesoriais ir dėstytojais.

Knygą išleido Minties leidykla.

—:—

Pirmąjį skambutį išgirdo

Panevėžys. — Krekenavos vidurinės mokyklos moksleiviai pernai gavo didelį mokymo korpusą, o šiemet — erdvią salę.

Naujos pradinės mokyklos iškilo Sujetuose ir Burveliuose. Į gerai suremontuotas, jaukias klases atėjo Miežiškių vidurinės, Zibartonių aštuonmetės ir daugelio kitų mokyklų moksleiviai.

Į rajono mokyklas šiemet susirinko 7 tūkstančiai mokinių.

—:—

Unikalūs įrengimai

Panevėžys. — Metalo dirbinių gamykloje stojo rikiuotėn naujas galvaninis cechas. Jame jau pradėjo veikti kompleksiškai mechanizuota blizgančio detalių nikeliavimo technologinė linija, kuri valdoma iš operatoriaus pulto.

Pirmos tokios paskirties automatinės linijos Tarybų Sąjungoje.

—:—

Miestelis-muziejus

Klaipėda. — Savotišku etnagrafiniu muziejumi taps poilsiautojų mėgiamas Nidos kurortas. Restauruotojai jau pradėjo darbus seniausiose Kuršių sodybose. tipiškuose šiai žemės juostai pastatuose.

Kraštotyrininkų padedami, jie čia nulies ištisas etnografines gatves, sodybas papuoš senovės buities ir namų apyvokos atributais.

Atgims vietos gyventojų patiekalų virtuvės, kurios vaišins lankytojus tradiciniais Kuršių valgiais. Savotiškais eksponatais taps Kuršių marių pakrantėje stovėsianys. Restauruoti senieji žvejų barkasai.

Antanas Vaivutskas

JAV ginklai Izraeliui

Washingtonas. — Nixono administracija paskelbė, kad iš Amerikos tebesiunčiami ginklai Izraelin, nepaisant mūšių pertraukos.

JAV nori palaikyti balansą tarp Izraelio ir arabų ginklavimosi klausimu. O tai neparodo, kad einama prie taikos Vidurio Rytuose, kuomet ginklai tebežvanga.

Areštavo 14 panterių

Philadelphia, Pa. — Policija užpuolė tris Juodųjų Panterių partijos centrus, areštavo 14 negrų.

Juos kaltina policijai pasipriešinimu ir ginklų naudojimu. Teisėjas paskyrė kauciją po $100,000 kiekvienam.

Philadelphia, Pa. — Apšaudant su dviem automobiliu važiuojančiais žmonėmis vienas policistas mirtinai peršautas, kiti du sunkiai sužeisti.

Salinas, Calif. — Salinas ir Santa Maria slėnyse sustreikavo salotų nuėmėjai. Streike dalyvauja 75 proc. salotų nuėmėjų.

Kalkuta. — Indijos lėktuvui susidaužius 39 žmonės užmušti.

Vice prezidentas Agnew grįžo su raportu prez. Nixonui apie padėtį Azijoje

Washingtonas.—Vice prezidentas Agnew grįžo iš pietrytinės Azijos, kur jis užtikrino Jungtinių Valstijų satelitų valdžioms, kad ir toliau jos bus visais galimais būdais remiamos.

Agnew aplankė Pietų Korėją, Tailandą, Kambodiją, Pietų Vietnamą, Taivaną ir visur turėjo pasitarimus su tų šalių valdžių galvomis dėl tolesnio jų rėmimo, kad galėtų ir toliau išsilaikyti valdžių viršūnėse.

Agnew sako, kad su Pietų Korėjos diktatorium jam buvo kiek sunkiau susikalbėti. Mat, Parkas nenori, kad būtų ištraukta 20,000 amerikiečių karių. Už tai jis reikalauja 3 bilijonų dolerių paramos per 5 metus. Nixono administracija turės ir toliau su juo tęsti pasitarimus.

Kitų šalių militariniai diktatoriai mielai sutikę su pasižadėjimu jų neapleisti ir toliau juos aprūpinti ginklais ir finansais.

TSRS protestuoja Amerikai

Washingtonas. — TSRS Ambasados kultūrinių reikalų direktorius Kamenevas pridavė protestą Jungtinių Valstijų valdžiai dėl ašarinių granatų sprogdinimo tarybinės Maisejevo šokių grupės programos metu, kai 3,500 žmonių buvo priversti apleisti Chicagos operos namą, ašarų gazams pasiskleidus.

Valstybinio departamento pareigūnas Burgess apgailestavo, kad taip atsitiko. Jis pareiškė, jog iš valdžios pusės viskas bus daryta, kad ateityje tokių dalykų neįvyktų.

Laimėjo sveikatos saugumą

Detroitas. — Po pusketvirtos streiko savaitės Westinghouse Electric korporacijos darbininkai laimėjo savo reikalavimus.

Unija reikalavo darbuose sveikatos saugumo, teisės atsisakyti nuo viršlaikių darbo, taipgi "lygaus mokesnio už lygų darbą."

Streiką laimėjusi, kontraktą pasirašiusi, unija pareiškė, kad darbininkai vieningai laikėsi, ko kompanija nesitikėjo, todėl jie laimėjo streiką.

Žurnalistai smerkia atakas ant spaudos

Washingtonas. — Švietimui žurnalizme Sąjunga savo metiniame suvažiavime pasmerkė Nixono-Agnew atakas ant spaudos.

Suvažiavime priimta rezoliucija nurodo, kad prez. Nixono ir vice prez. Agnew puolimas ant spaudos yra priešingas šalies konstitucijos pirmajam priedui, kuris garantuoja žodžio, spaudos ir susirinkimų laisvę.

Maskva. — Gruzijos teismas nuteisė mirtimi Rustavio miesto mechanizmo įmonės direktorių D. Kobahidzę už sunaudojimą įmonei priklausomos 135,000 rublių sumos.

Praha. — Čekoslovakija išvarė du Vakarų Vokietijos "turistus," fotografavusius militarinį aerodromą, fotografuoti draudžiamą.

La Paz, Bolivia. — Autobusų, sunkvežimių ir taksių vairuotojai sustreikavo. Miesto transportacija liko suparalyžiuota.

Maskva. — Mirė Sergei A. Vinogradovas, tarybinis ambasadorius Egipte, trumpai sirgęs, išgyvenęs 62 metus amžiaus.

Europa nori taikos, Kosyginas sako

Washingtonas.—Prieš porą savaičių Tarybų Sąjungos premjeras Kosyginas prisiuntė laišką prez. Nixonui. Laiškas tik dabar buvo paskelbtas.

Tarybinis vadovas nurodo savo laiške, kad Europa trokšta taikos, kurią galima išlaikyti bendru valstybių susitarimu Europos saugumo konferencijoje.

Laiškas rašytas minint 25 metų sukaktį nuo pasirašymo garsiosios Potsdamo konferencijos sutarties, kuri padėjo pagrindą taikai Europai.

Sopot. — Lenkijoje lankosi garsioji Amerikos liaudies dainininkė Joan Baez. Ji dainavo jaunimo dainų festivalyje, smerkdama militarizmą ir karą.

Buenos Aires. — Siuvėjų unijos vadas Jose Varela mirtinai peršautas. Jis buvo diktatoriaus Perono šalininkas.

Pranešimas

Dėlei tautinės šventės Darbo Dienos pirmadienį, antradienį "Laisvė" neišeis. Sekamas numeris pasirodys rugsėjo 11 dieną. Šventės proga linkime skaitytojams daug laimės ir saulėtų dienų.

LAISVE

LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN COOPERATIVE PUBLISHING SOCIETY, INC.
Published Tuesdays and Fridays, except in case of Holidays
102-02 LIBERTY AVENUE, OZONE PARK, N. Y. 11417
Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y.
Established April 5, 1911 — ANTHONY BIMBA, Editor

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	$9.00	Canada, Lat. Amer., per year,	$10.00
United States, per 6 months	5.00	Canada, Lat. Amer. 6 months	$5.50
Queens Co., per year	$10.00	Foreign countries, per year,	$12.00
Queens Co., per six months	$5.50	Foreign countries, 6 months,	$6.50

Darbo Diena šiemet

MES ir vėl Darbo Dienos išvakarėse. Labai greitai prabėgo ištisi metai nuo 1969 m. Darbo Dienos. Istorija tarytum tik pasikartoja. Prieš mus tebestovi tie patys sunkumai, tos pačios bėdos. Vietnamo karas tebesitęsia visu žiaurumu, ir jam galo dar vis nesimato, kaip nesimatė prieš metus laiko. Dargi jis tapo išplėstas į Kambodiją ir dalinai į Laosą. O namie infliacija ir kainų kilimas tebeina savo keliu ir dar skaudžiau smaugia milijonus žmonių negu pernai šiuo metu.

Darbo Diena turėtų būti milžiniškų protestų ir demonstracijų prieš šias nelaimes ir negeroves diena. Juos turėtų ruošti ir jiems vadovauti apie 15 milijonų darbininkų, organizuotų po Am. Fed. of Labor - CIO vėliava. Aišku, kad viename kitame pramoniniame centre šį pirmadienį įvyks darbo liaudies išstojimas prieš karą ir infliaciją. Bet neatrodo, kad tie protestai išsilietų po visą šalį. Dar gi kai kur gali įvykti priešingų manifestacijų, būtent, manifestacijų už vyriausybės politiką ir Vietnamo karo paaštrinimą po šūkiu, kad Amerika šiame kare turi siekti pilnos militarinės pergalės. Matyt, kaip tik tokiam žygiui ruošiasi darbo unijų biurokratija.

Kaip tik Darbo Dienos išvakarėse AFL-CIO prezidentas George Meany matė reikalą išstoti su pareiškimu "varde 20,000,000 unijistų," kad jo vadovaujamas judėjimas visu šimtu procentų remia prezidento Nixono politiką ir Vietnamo karą. Jis taipgi aiškiausiai atsistojo šalyje augančios reakcijos pusėje. Jam jau pasirodo per kairi ir Demokratų Partija. Jis sako, kad tos partijos vadovybė yra patekusi į "kraštutinių kairiųjų" rankas, su kuriais organizuotiems darbininkams nepakeliui. Geo. Meany turi galvoje būsimuosius rinkimus. Jis organizuotus darbininkus tempia į Republikonų partiją.

Ateinantieji rinkimai bus labai svarbūs. Taikos jėgos darbuojasi, kad šiuose rinkimuose į Kongresą būtų išrinkti tiktai tie, kurie yra aiškiai nusistatę prieš Vietnamo karo tęsimą. George Meany išstojimas už Nixono politiką reiškia, kad tie organizuoti darbininkai, kurie dar vis pasitiki jo vadovybe, už tokius taikos kandidatus nebalsuos. Ir, žinoma, tas labai pakenks tiems kandidatams. Kaip tik to tikslo Meany ir siekia su savo šiuo išstojimu.

Nereikia nė aiškinti, jog visi pažangūs amerikiečiai, visi taikos šalininkai ir karo priešai ruošiasi per Darbo Dienos demonstracijas iškelti savo šūkius ir reikalavimus. Kai kur kai kurios darbo unijos ruoš prieškarines demonstracijas, kurios bus nukreiptos ne tik prieš Nixoną, bet ir prieš Meany. Tokias demonstracijas nuoširdžiausiai parems visi karo priešai. Mūsų skaitytojai ir kiti susipratę lietuviai nuo jų neatsiliks.

Žavėjantys prisiminimai

Š. m. rugpiūčio mėn. 30 d. sulaukė 60-ojo gimtadienio viena talentingiausių ir gausiausių Tarybinės Lietuvos moterų rašytojų. Tai **Halina Korsakienė**, rašiusi eilėraščius, apsakymus, pjeses ir žavėjusi skaitytojus savo įdomiais romanais. Mums yra malonu pasveikinti gerbiamąją jubiliatę, pasiekusią rimtą gyvenimo pakopą, prie kurios tenka stabtelėti ir susimąstyti: ar viską padariau, ką galėjau, ar gerai man pavestas užduotis atlikau, ar padaryčiau geriau, jeigu galėčiau gyvenimą pakartoti?

Gerbiamoji rašytoja nori nueitą savo gyvenimo barą atžymėti ne kokteilių gausa ar trimitų garsais, bet rimtu darbu: ji paruošė spaudai savo prisiminimų knygą — **"Susitikimai,"** kurios fragmentą paskelbė literatūros - kritikos žurnalas "Pergalė" š. m. No. 8.

Jos prisiminimų objektu, šį kartą, yra įžymiausioji Lietuvos poetė - laureatė — Salomėja Nėris. Autorė mato ją prieškariniame Kaune kaip trapią, liekną mergaitę, adoratorių būrio apsuptą, pirmaujančią lyrikų. Vėliau ji sutinka ją viešbučio vestibiulyje su kūdikiu ant rankų, kai mašinų srautas skuba į Rytus, kai žmonės nori pabėgti nuo hitlerinių airobombų, kurias iš debesų sėja vokiškieji žudikai.

Halina Korsakienė susitinka su S. Nėrim pat pirmomis dienomis išvaduotame iš okupantų Vilniuje, ji su ja bendrauja ir, jai mirus, — palydi į kapus...

Tai liūdni prisiminimai, bet autorė moka taip įdomiai savo portretus piešti, kad jie tiesiog žavi kiekvieną, kas į juos įsigilina. Mes tikime, jog neužilgo turėsime laimės matyti ne tik jos kūrinio fragmentus, bet visą "Susitikimų" knygą.

O šio jubiliejaus proga linkime gerbiamajai rašytojai geros sveikatos, energijos ir sekmės tęsti jos kūrybinį darbą dar ilgai ilgai!

A. Petrika

Redakcijos atsakymas

Liudvikai Žilinskienei, Lietuvoje. — Labai atsiprašome, bet mes jums negalime padėti suieškoti jūsų dėdės palikto turto Detroite. Tokiais dalykais "Laisvė" neužsiima.

Kas ką rašo ir sako

BIJO TIESOS APIE LIETUVĄ, ŠAUKIA GELBĖTIS

Kanadiečių "T. Ž." (rugp. 20 d.) skundžiamasi, kad "vaduotojai", slėpdami tiesą apie Lietuvos liaudies laimėjimus, tiktai save nuplaka. Sakoma:

Blogiausia, kad mes esame pasiruošę pristatyt svetimiesiem tik išeivijos lietuvių laimėjimus (kurie, šiaip ar taip eina gyvenamųjų kraštų vardu ir jų naudai), o visa, kas tiesiogiai liečia Lietuvą ir lietuvių laimėjimus kultūros baruose, yra palikta grynai sovietinei iniciatyvai. Ir taip Lietuvos atlikti mokslo, meno, literatūros, sporto laimėjimai tėvynėje ar užsienyje ateina per sovietinius kanalus. Šiandien tėra čia vienas nelengvai atsakomas klausimas: ar esame pajėgūs ir pasiruošę šioje plotmėje ką pakeisti? Jei ne, sovietai ir toliau laikys iniciatyvą savo rankose, savo pasirinktu laiku ir sau norimu ar patinkamu būdu. Per eilę metų sovietiniai informatoriai ras vis daugiau jais tikinčių....

Betgi visas "vadavimo" biznis remiasi slėpimu tiesos apie Tarybų Lietuvą ir jos šmeižimu. To atsisakius, sugriūtų visas biznis. O Amerikos lietuviai, jų tarpe ir daugelis pabėgėlių, nori tiesos apie jų gimtojo krašto gyvenimą ir pasiekimus. Todėl ir tolimesnis "sovietinių informatorių" laimėjimas yra užtikrintas.

VIS TIEK NENORI AR NEGALI SUPRASTI

Žurnalistas Edvardas Šulaitis buvo nuvykęs į Tarybų Lietuvą dalyvauti Dainų šventėje. Dabar, rugp. 14 d. "Vienybėje" jis pabėria gerą saują labai gražių įgytų įspūdžių. Štai kai kurie:

Jeigu kas nors tikėjosi gražesnių vaizdų už tuos, kurie vyravo liepos 17-19 dienomis Vilniuje, tie laukė negalimo. Vilnius tomis dienomis dvelkė lietuviška jaunatve, lietuvio didybe. Iš senovės lietuviškumu nepasižymįs miestas, lyg ir iš naujo atgimė, prabilo senolių kalba.

Iš užsienio lietuvis čia jautė tą pasididžiavimą, kuris lydėjo visus vilniečius ir juos traukė į šventinį sūkurį.

Apibūdinęs trijų dienų programą, E. Šulaitis, pirštu rodydamas į visokius "vaduotojus" sako:

. Štai jau ir šventės finalas: jungiasi visi į būrį, šimtai spalvų, tūkstančiai rankų ir kojų — jis žygiuoja, juda, dainuoja, klega. Tai minia, rodanti, kad Lietuva yra — jau didelė, graži, gyva, jauna. Matai, ir savo akimis netiki. Apie tokią Lietuvą užjūryje kalbėti kai kurių vengiama ir norima sudaryti vaizdą, jog ji mirusi, jog ji nuslopinta, merdi. Tačiau, deja, tokių kalbos yra be pagrindo: niekas praeityje nepajėgė nutildyti lietuvių tautos gajumo ir savitumo, to niekas nepajėgs išplėsti dabar ir ateityje.

Tai trumpos iškarpos iš atmintinų dienų, kurios ilgai liks prisiminimuose. Tai dienos, kuriomis turi didžiuotis kiekvienas lietuvis. Jos ir šių žodžių autoriui, didesnę gyvenimo dalį leidžiančiam svetur, atnešė daug šviesos ir šilumos. To jausmo nepajėgs išplėšti niekas, net ir tie, kurie išeivijoje savo kraštui niekо gero nežada.

Deja, į didžiulę gražių įspūdžių statinę E. Š. ėmė ir įkrėtė porą kaušų deguto. Jam, sako, baisiai nepatikę tose pasakiškose iškilmėse "politinis momentas" ir Šventės programoje tie numeriai, kurie, girdi, "buvo skirti pagarbinti nieko su lietuviu bendro neturinčio asmens". Aišku, kad jis turi galvoje tarybinę santvarką ir Leniną, apie ką, žinoma, Dainų šventės programoje buvo prisimenama.

Švelniausia pasakius, žurnalistas Edvardas Šulaitis nesupranta ar nenori suprasti, kad visa tai, kas įvyko jį sužavėjusiame Vilniuje ir visoje Lietuvoje buvo pasiekta, buvo galima pasiekti tiktai ir tiktai dėka tarybinės santvarkos ir to, kad buvo Leninas, didžiosios socialistinės revoliucijos vadas ir pirmosios pasaulyje darbo liaudies tarybinės valstybės įkūrėjas Rusijoje. Gerai, žinoma, kad žurnalistas smarkiai užvažiuoja šmeižikams, kurie skelbia Lietuvą mirusia, bet atmesdamas tuos pagrindus, kuriais remiasi tokios Dainų šventės ir visi lietuvių tautos milžiniški pasiekimai ekonomikoje, apšvietoje, moksle, kultūroje, jis netiesiogiai padeda "vaduotojų" šmeižiškai ir neigiančiai propagandai.

Pasakysiu teisybę!

Kai pradėta leisti "Laisvę" keturių puslapių, tai buvo pranešta, kad tai padaryta dėl **techniškų kliūčių.**

Bet lyg bijoma pasakyti, **kokios** tos techniškos kliūtys.

O tos techniškos kliūtys— **linotipininkų stoka.**

Prieš daugelį metų velionis drg. L. Prūseika pranašingai yra pasakęs, kad "Laisvė" gali sustoti ėjusi ne dėl pinigų, bet darbininkų stokos.

Per keletų pastarųjų metų "Laisvės" suvažiavimuose ši padėtis buvo storai pabrėžiama.

Mūsų laikraščių darbininkų algomis gauti jaunų žmonių darbo mokytis—jau seniai **neįmanoma.**

Ir ne tik neįmanoma, bet bent keleto jaunų pas mus išmokusių linotipininkų esame netekę. Jie išėjo į angliškų dienraščių spaustuves. Balčiūnas, Bagdonas, Byronas, Dominauskas, Baranauskas, Pakalniškis (pastarieji du jau mirę). Esame netekę ir eilės kitų jaunų spaustuvės darbininkų.

Per keletą metų "Laisvės" spaustuvėje visą laiką dirbo dar trys linotipininkai. Tada, be "Laisvės" ir "Tiesos," surinkdavome ir žurnalą "Šviesą."

Bet jau ilgokas laikas, kai drg. P. Šolomskas, dėl nesveikatos, dirba tik dalį laiko, ir dalį tos dalies laiko (drg. Bukniui pasitraukus) turi pasitraukti nuo linotipo ir atlikti kitus darbus. Sveikatai silpnėjant, jis labai labai nori atsistatydinti. Jam jau 80 metų. Bet spaustuvės reikalas dar laiko jį prikalęs prie darbo. Atostogos? Apie tai nė nekalbėk! Bet kada galime ir jo netekti.

Jauniausias linotipininkas Lazauskas laikosi tik kaip pagalbininkas: kai kada trumpam laikui tai šen, tai ten išvyksta. Šį pavasarį jis pergyveno sunkią operaciją ir po operacijos ilgai nedirbo.

Pilnalaikiu linotipininku dirbu tik aš vienas. Per ilgą ilgą laiką be jokios atostogos; net savaitgaliai ne visada laisvi. Tik 1960 m. buvau išvykęs kaip turistas į Lietuvą.

Tai štai kodėl "Laisvė" eina keturių puslapių.

S. Večkys

Laiškai redakcijai

Draugai,

Atleisite, kad taip ilgai jums nerašėm. Mes ilgai keliavom, kelionė užsitęsė beveik mėnesį. Buvome Ispanijoje, Prancūzijoje, abiejose Vokietijose. Matėm daugybę muziejų, miestuose įvairios architektūros, senovės paminklų, gražių gamtos vaizdų. Buvo labai įdomu, bet taip pavargome, kad atvykus, rankos nekilo rašyti. Levas pasilsėjo Palangoje, o mes su Marija ir Jurgiu į Palangą nevažiavome. Čia pas mus labai gražu. Gyvename netoli miškelio, kur einam su Marija grybauti. Oras tyras, kvepia pušimis. Levas dar niekur nedirba.

Gyvenimas Amerikoje atrodo kaip tolima praeitis, o New Yorką prisimenu, kai išeinu į balkaną, kvėpuoju pušų oru ir žiūriu į priešais iškylusius žirmūnų "dangoraižius," kurie vakarais irgi šviečia tūkstančiais langų.

Kaip jūs visi krutate? Čia vėl kai kas išvažiavo į jūsų šalį, tai aktorius Banionis. Ar matėte jį?

Perduokite mūsų linkėjimus visiems draugams.

Irena Vladimirovienė

LAIŠKAS IŠ VILNIAUS

Mielas Drauge!

Pereitą sekmadienį iš Druskininkų padarėme iškylą į naująją žymėtiną Lietuvos vietovę — prie **Rojaus Mizaros** kapo - paminklo. Nuvažiavome ten su **Genovaite,** mūsų jauniausiaja dukrele **Vita** ir jos mažuoju sūneliu **Martynuku.** O vežė mus tas pats vairuotojas **M. Filypavičius,** kurs važiavo su **Ieva Mizariene** tą dieną, kada **Rojaus** pelenai buvo laidojami tame gražiame Dzūkijos kampelyje.

Dabar privažiavimas ten daug lengvesnis, nes nuo Druskininkų-Alytaus plento einąs į Ryliškes kelias asfaltuotas. To kelio aštuntame kilometre jau matyti paminklas iškyląs aukščiausioje šios vietovės kalvoje. Čia įrengta aikštelė mašinoms sustoti.

Nuo aikštelės tenka kiek paėjėti ir akmeniniais laiptais įkopti į kalnelį, kurio viršūnėje stovi didelis Lietuvos laukų akmuo.

Dzūkijos kaimas
Savilionys,
Kalneliai, ežeras Juodys—
Čia Rojaus užgimė
svajonės,
Čia brendo protas
ir širdis.

Didžiulis akmuo, kuriame įmūryti neužmirštamojo **Rojaus Mizaros** pelenai, simbolizuoja jo didelę ir karštą širdį, kuri visą amžių ligi paskutinės akimirkos plakė Lietuvos liaudies ir visų darbo žmonių rūpesčiais. Dabar toji sustingusi širdis visada primins Lietuvos vaikams apie to didelio **žmogaus** ir **Lietuvio** didį darbo ir kovos kelią, jo meilę savo gimtojo krašto ir antrosios tėvynės—Amerikos — darbo žmonėms. Visas jėgas, širdies jausmus ir protą jis atidavė kovai už jų gerovę, jų šviesią ateitį — už socializmą.

Negalėjau nesijaudinti, stovėdamas prie šio reikšmingo **Rojaus** kapo, prisimindamas susitikimus su juo Lietuvoje ir du vakarus, praleistus drauge Niujorke. Kaip gyvą prisiminiau jį, kalbantį Rašytojų sąjungos salėje, kada buvo atžymimos jo sukaktuvės ir suteiktas Lietuvos TSR Liaudies Rašytojo vardas, kuris dabar iškaltas bronzinėje lentoje, pritvirtintoje ant paminklinio akmens.

Radome prie paminklo puokštes gėlių ir didelių gladiolių. Prijungėme ir savo rožių glėbelį. Auga ten ir pasodintos gėlės, jų tarpe ir mielos našlaitėlės.

Prieš kelias dienas čia lankėsi draugai iš anapus Atlanto. Tai buvo lietuvių grupė iš Brazilijos, Urugvajaus ir Argentinos —**Rojaus** draugai ir vienminčiai, kurie atėjo nulenkti galvas, pagerbdami jį, po ilgų ir atkaklių kovų bei darbų sugrįžusį amžinam poilsiui į gimtąją Dzūkiją, kurios kalvos ir slėniai, laukai ir miškai bei Juodžio ežero vandenys matyti iš **Mizaros** kalnelio.

Džiugu, kad **Rojui** teko sulaukti laikų, kada Lietuvos liaudis, pasiekusi išvadavimo, nuėjo socializmo keliu, kuria savo naują gyvenimą. Pakeliui matėme to naujojo gyvenimo pažymius — dzūkų kaimuose statomus gražius mokyklų, kultūros namų, mūrinių gyvennamųjų namų pastatus.

Pasidalinęs šios kelionės įspūdžiais, siunčiu Jums, draugei **Ilzei, o** taip pat **Ievutei** ir visiems laisviečiams labas dienas.

Justas Paleckis
Druskininkai,
1970. VIII. 18.

Rugp. 25, 1970

Gerbiamas Antanai:

Sveikinu jus iš Romos. Jau dešimta diena kaip po Italiją keliauju, bet dar devynios liko.

Buvau Šveicarijoje prieš važiavimą į Italiją. Jos gamtos grožis apie miestą Laussanne, ežero Lemon krantuose, neapsakomas. Vaidentuvę krečiantis gamtos grožis Alpių kalnyne. Bet apie tai gal vėliau, kuomet bus daugiau laiko. Dabar reikia domėtis, ką matau.

Rugpiūčio 18 d. jau ir Italijoje, Milane. Po to Venecijoje, Voronoje, kur Romeo mylėjo Julietą, pora kitų miestelių, kur nakvojom, — kaip tai Ravena ir Assis, religiški miesteliai Italijos kalnyne. Jie laikosi kiek drūti, į kalno šlaitus įsikibę, kad nenuriedėtų į klonį.

Rugpiūčio 22 d. vakare jau ir Romoje. Pervažiavom tiltą per tą garsiąją Tiber upę, ir ten mūsų kairėje, švelniame Italijos saulėleidyje sušvytėjo balti marmuro palociai, iš kurių Ceazeris valdė pasaulį.

Mus Tourisme Francais agentūros palydovas, jaunas, judrus ir žvalus prancūzas, kuris ir angliškai kalba, apgyvendino patogiame viešbutyje. Čia jau išgyvenom tris dienas ir aplankėm Romos svarbias vietas.

Tų įspūdžių čia tiek daug, ir Romos vaizdai vienas po kito, lyg kino filmas, bėga, kad net neįmanoma susikaupti ir ką nors rimčiau parašyti. Be to, ir laiko nėra. Vakare grįžti į viešbutį nuvargęs. Skubotai šį tą pažymėjęs į dienyną, virsti į lovą.

Jau devynios dienos mano šios kelionės praėjo. Dar liko dešimt dienų keliauti po Italiją. Iš Romos (aš šį rašinėlį rašau ankstyvą rytmetį) aštuntą valandą paliekam Romą — vykstam į Naples, Capri, Salerno, vėl atgal į Romą, ant dienos kitos dar ja pasigėrėti. Iš ten, per Florence, Pise ir Genovą, atgal į Paryžių.

Inž. **Gabrėnas**

FAŠISTINĖS PROPAGANDOS ŽIDINIAI

Lietuviškoje reakcinėje spaudoje pasirodė tokia žinutė iš Varšuvos:

Valdžios oficiozas "Życie Warszawy" pakartojo Paryžiaus laikraščio "L-Express" informaciją, kad Vakarų Vokietijos užsienių reikalų ministeris Scheel pasikvietęs dviejų Amerikos radijo stočių "Laisvos Europos" ir "Radio Liberty" direktorius ir jiems pareiškęs, jog tų stočių veikla turėsianti būti likviduota.

Tas pats "Życie Warszawy" kartoja tariamai Bonnoje kursuojančius gandus, kad Vokiečių Federalinė Respublikos valdžia ketinanti visiškai atšaukti leidimą "Laisvos Europos" radijo audicijoms.

Tikrai gražu būtų, kad šita žinia pasitvirtintų. Tos "Laisvos Europos" ir "Radio Liberty" radijo programos yra fašistinės-hitlerinės propagandos židiniai. Juos pagrindiniai finansuoja Amerikos valdžia. Jų paskirtis nuodyti europiečius antitarybiniais, antisocialistiniais nuodais. Gerai, kad V. Vokietijos valdžia juos uždarytų. Tas pagerintų santykius tarp Rytų ir Vakarų Europos.

Kuo daugiausia parengimų "Laisvės" paramai.

RYTMETIS

Rytmetinės varsų bangos
Plauna garbanas beržų, —
Net šakelės žalios svyra
Nuo stambių rasos lašų.
Ne rasa čia gaili krinta,
Beržai rauda milžinų,
Kur po jų šaknimis ilsis
Šimtai brolių lietuvių.
Lengvai dvelkia švelnus vėjas,
Šlama lapai tarp savęs,
Liūdi kritusių didvyrių
Dėl tėvynės mylimos.

K. Žakavičienė

Kaunas, 1970 VI 8

Miami Fla.

Mūsų turistai grįžta patenkinti

Miamiečiai turistai, kurie lankėsi Tarybų Lietuvoje, išskiriant inžinierių Gabrėną, kuris dar skrajoja po Europą, grįžo pilni džiuginančių įspūdžių. J. Smalenskas, Ig. Urbonas, A. Bečienė, muzikė B. Ramoškaitė, W. ir A. Lackai — Lietuvos Dainų Šventėje atstovavo mūsų koloniją.

Chorvedė, solistė B. Ramoškaitė, Amerikoje gimusi ir augusi, pirmu kartu matė savo tėvų gimtąjį kraštą. Ji matė Vilnių, Kauną, Druskininkus ir kitas gražias Lietuvos vietoves. Dar iš Vilniaus ji rašė, "graži ta Lietuva." Amerikiečių dainos Lietuvoje paliko gražų įspūdį. O Dainų Festivalį Lietuvoje Birūtė vadina **fantastišku!** Trumpu sakinėliu Birūtė pasako ilgą istoriją: "Oras biskį šaltas, bet visi žmonės šilti!"

Spaudos banketas jau netoli

Miamyje jau tapo tradicija kas metais ruošti banketą-koncertą pažangiosios spaudos paramai. Šiais metais banketas įvyks rugsėjo 20 dieną, Lietuvių Socialio Klubo salėje, 2610 N. W. 119th St. Banketo vaisius skiriamas "Laisvei," "Vilniai" ir "Liaudies balsui."

Rengėjai, donatoriai banketo ruošimui yra LSK, LLD kuopa ir Aido choras. Mes kviečiame visus lietuvius ne tik dalyvauti rugsėjo 20 spaudos bankete, bet ir padėti padaryti banketą sėkmingu.

Taip ir "Laisvės" 60-mečio jubiliejaus reikalą jau reikia baigti. LLD 75 kuopa jau nusitarė įsiamžinti albumo puslapyje. Kai kurie nariai užsisako albume vietas. Priimama ir mažesnės sumos į linkėjimų "Laisvei" kategoriją. Bet tai turite atlikti greitai, nedelsiant.

Vieni išlekia—kiti parlekia

LLD 75 kuopos susirinkimas rugpiūčio 26 buvo vidutinis. M. Valilionienė ir keletas jos talkininkių pagamino skanius pietus, o vėliau atlikti organizaciniai reikalai. Susirinkimas patvarkė, kad spaudos banketas būtų su koncertu, o tradicinis kuopos bazaras pradžioje sekančių metų.

Susirinkime A. Bečienė ir J. Smalenskas pasakė trumpus įspūdžius iš Dainų Šventės Lietuvoje. Kuopos darbuotojai J. ir M. Kanceriai dar vieši Kalifornijoje, o Babra Zavis jau parlėkė iš tos aukštos valstijos po dviejų mėnesių atostogų. Mitzė Bovinienė grįžo irgi iš San Francisco, kur ji aplankė savo dukrą Frances, ir dar pilna baimės, kurią ji patyrė ekskursijose į Kalifornijos kalnus. Juozas ir Olga Šimkai gerai atvėso šaltoje Kanadoje ir jau dalyvavo kuopos susirinkime. O Frankis Kvietkas dar svečiuojasi Bostono apylinkėje. Al ir Valentina Nevinsai išvyko New Yorkan aplankyti savus draugus ir, rodos, savo dukrelės aukštojo mokslo reikalais. Žinoma, visi, kurie dar negrįžo — jie greit parlėks.

Bet turime ir nemalonių žinių. B. White (Vaitkevičienės dukra) piūklu ar kirviu norėjo įveikti didelį medį, bet pati sunkiai susižeidė ir pateko į ligoninę. Reiškiame B. White ir jos mamytei gilią užuojautą ir linkime greitai pasveikti. Taip pat geras mūsų kuopos parengimų rėmėjas B. F. Esiulis sveikatą gerina ligoninėje. Tačiau džiugu žymėti, kad mūsų judėjimo veteranai veikėjai J. ir E. Sliekai šiuo metu jaučiasi sveikesni.

V. Bovinas

Vyskupas Walsh grįžo iš Kinijos, kur jis išbuvo 12 metų kalėjime. Jis buvo apkaltintas šnipinėjimu Amerikai.

Walsh pareiškė, kad jis nesutinka su Kinijos revoliuciniu režimu, bet kartu primena, kad Kinija daro pažangą, ypač jaunimui suteikia daug teisių.

BRIDGEPORT, CONN.

Mirus

Juozui J. Mockaičiui

Reiškiame gilią užuojautą jo žmonai Liudvisei, sūnui Juozui, Jr., ir jo šeimai, anūkams ir proanukams, broliui Feliksui, Lietuvoje trim seserims ir dviem broliams, ir giminėms.

J. M. Stružauskai
L. Žemaitienė
L. Butkevičienė
G. O. Šilkai
C. J. Stružauskai
M. Valatkienė
V. Kajackas
O. Griškonis
A. Stripeika
Karbauskų šeima
J. Bacevičius
Mr. ir Mrs. A. Maroza
Mr. ir Mrs. Ch. Yuknys
O. Žilinskienė
Anthony Klijunas
Jonas ir Uršulė Petrušaitis
M. Arisonas
C. F. Kubilius
Sausoris
O. Masulevich
A. Makauskienė
Veronika Kaslauskienė
Ch. A. Stankevičius
Sally Deimantas
Victor Deimantas
A. Kudirka
Mrs. A. J. Mockaitis
Paul Nekiūnas
J. Yesevich
Peter Kukler
S. S. Tamošiūnai
M. J. Ulozas
J. Vaitonis
Robert Rigely
John Rigely
A. Mureika
Mrs. A. Mureika
Mr. ir Mrs. John Jocis
Mary Thompson
Alfonse Švegžda
Ona Žiuraitienė
Klem Yenkeliūnienė
Ida Ablazienė
M. Svinkūnienė
J. Svinkūnas
Alena Baranauskienė
Victor Satula
B. Satulienė
Izabelė Jackim

St. Petersburg, Fla.

Gražiai ir reikšmingai atžymėtas Jono Stančiko gimtadienis. Daug vietinių ir tolimi svečiai užpildė salę. LLD 45 kuopos šeimininkės turėjo sunkiai padirbėti ruošiant skanius pietus.

Miela minėt, kai pažangūs žmonės sujungia savo sukaktis su kuopos pramogomis. Tas pakelia ūpą ir būna gražiai pagerbtas jubiliatas. Šis toks pažmonys ne pirmas, ir tegul būna ne paskutinis.

Programa įvykdyta trumpoka. Pirmiausiai kalbėjo jubiliato pusbrolis Justinas Stančikas, iš Miami Marijona Glee, sveikino ir Walteris Žukas, čion atostogaudamas, ir Adelė Pakalniškienė. Pastaroji vadovavo Dainos mylėtojų chorui. Dainos išėjo harmoningai, gražiai. Iš Lietuvos parvežta juosta apjuosimas Jono sujaudino jį arti ašarų.

Užbaigoje J. Stančikas karštai dėkojo aktyvistams už šaunaus pažmonio surengimą. Nustebino Jonas, kad iškentė niekam nepasiskundęs,kad mirė jo sesuo Domicelė Mockus Detroite tą pačią dieną, kai įvyko jo gimtadienio atžymėjimas.

J. Stančikas skubiai išskrido į sesers laidotuves. Linkėjome drg. Stančikui sulaukti daug gražių sveikatoje gimtadienių ir kartu apgailestavome, kad jis neteko sesutės, kurią jis gerbė.

Darbuotojų jaunesnioji karta aplankė savo tėvelius. Tesės ir Ch. Sholunų sūnus Kazimieras iš New Haven, Conn., praleido apie savaitę laiko. Monikos ir Andriaus Raškauskų sūnus Leo ir marti Gertrud iš Waterbury, Conn., irgi čia praleido apie dvi savaites.

Pastaromis dienomis iš Kauno piliečiui Povilui Sklėriui rengiantis apleisti Floridos padanges, brolis Feliksas pas vieną savo dukrą susiprašė visą eilę savo draugų, ir prie skanių vaišių labai daug pasikalbėjome apie Lietuvos žmonių gražėjantį gyvenimą. Visi palinkėjome svečiui sekmės pavažinėti po Ameriką ir laimingai sugrįžti į namus.

LLD kuopos mitingas įvyks sekmadienį, rugsėjo 6, 11 v. Po kuopos reikalų apsvarstymo bus skanūs pietūs ir kiti pasilinksminimai iki vakaro.

Vikutis

Philadelphia, Pa.

Atrodo į kitą Vietnamą!

Jau antra savaitė dviejose miesto srityse paskelbtas apgulos stovis. Rasinėms įtampoms vis aršėjant, miesto majoras J. Tate ir policijos komisionierius F. Rizzo numatė reikalą paskelbti kaip karo stovį apsaugai taikių piliečių gyvybės ir turto.

Šiaurinėje miesto dalyje, netoli nuo Dailės muziejaus, tarp baltųjų ir juodųjų rasistinė įtampa jau per kokį laiką buvo aukštai pakilusi ir jau gal būtų privedusi prie baisaus kraujo praliejimo. Tūkstantis policistų stovi Dailės muziejaus aikštėje dienomis ir naktimis, ginkluoti neprasčiau kaip Vietnamo kare. Kiti patruliai glaudžiai važinėja po pavojingas vietoves.

Pietvakarinėje miesto dalyje dar aršiau! Ten šaudomi miesto policistai ir civiliniai. Pastaruoju metu skirtingose miesto dalyse daug pašaunama policistų—vieni mirtinai, kiti sunkiai sužeidžiami.

Policija mano, kad tas teroras pareina nuo negrų kovingos Pantherių organizacijos. Todėl šiomis dienomis visame mieste policija pradėjo savo terorą: užpuldinėja pantherių organizacijos ofisus ir kitokias įstaigas. Juos areštuoja be jokių kaltės įrodymų. Dažnai palkomis ir kitaip kankinami, apklausinėjant.

—:—

Šiomis dienomis Philadelphijoje Elks fraternalinė organizacija laikė savo konvenciją. Susibūrė apie 15 tūkstančių delegatų. Per porą dienų iškilmingai paradavo miesto gatvėmis.

"L" Rep.

Bridgeport, Conn.

Paralyžiaus užgautas mirė Juozas J. Mockaitis, gimęs ir augęs Lietuvoje, Sedvygų kaime, Šakių apskrityje. Į šią šalį atvyko dar jaunas būdamas. Daugiausia laiko išgyveno Bridgeporte.

Velionis buvo gerai žinomas tarpe lietuvių ne tik Bridgeporte, bet visoje šalyje. Jisai buvo didelės energijos žmogus. Daug mąstė ir dirbo. Daug žmonių gyvena tik tam, kad valgytų ir turtus krautų. Į ateitį jie visai nežiūri. Ateitis jiems svetimas dalykas. Bet velionis plačiai žiūrėjo į ateitį. Jis visą gyvenimą savo laisvalaikio neleido veltui. Veikė, storojosi iki pat mirties. Jis mylėjo apšvietą. Priklausė apšvietos draugijoms. Skaitė pažangius laikraščius ir juos platino. Liter. Dr-jos ir Liet. Darbininkų Susivienijimo apskrityse jis buvo valdybų nariu. Abiejose kuopose ėjo raštininko pareigas, taipgi buvo LDS organizatoriumi ir šiemet laimėjo pirmą dovaną už prirašymą naujų narių.

Spalio mėnesį būtų jam sukakę 80 metų. Ruošėsi prie gimtadienio. Planavo gimtadienį linksmai sutikti saulėtoje Floridoje, ir po sunkaus darbo ten pailsėjęs grįžti pas namiškius.

Jo mirtis skaudus smūgis keletui lietuviškų draugijų, kurioms jis vadovavo. Ypatingai skaudus smūgis LDS 74 kuopai, kurią jis suorganizavo ir išaugino į gana skaitlingą kuopą. Šiandien ji, rodos, turi 140 narių, daugiau, negu visas kitas Conn. valstijos kuopas sudėjus į daiktą. Man prisimena, kaip kiekviename susirinkime jis raportuodakiek dar trūksta! Tik, rodos, gegužės mėn. raporte pasisakė, kad jau turįs užtektinai, ir dar su kaupu, pirmai dovanai ir kelionei į Floridą laimėti. Atrodė, kad jis buvo pilnai tuo patenkintas. Mirtis nedavė jam pilnai tikslą pasiekti. Bet jo siekis buvo gražus ir prakilnus, neišdils amžinai.

Palaidotas rugp. 28 dieną laisvose Lakeview kapinėse. LDS Centro sekretorius Jonas Siurba šermeninėje ir kapinėse pasakė atsisveikinimo kalbą. Palydovų buvo daug ir visi buvo gražiai pavaišinti.

Ilsėkis, Juozai amžinai...

J. Stružauskas

Būtinai įsiamžinkite "Laisvės" 60-mečio albume, kuris jau ruošiamas.

Cleveland, Ohio

Iš C. L. M. klubo susirinkimo

Rugpiūčio 13 d. C. L. M. klubo susirinkimas, kuriame aš negalėjau dalyvauti dėl ligos, buvo nelabai skaitlingas, bet smagus. Šią žinią suteikė man mūsų sekretorė M. Maison.

Nutarta aplankyti sergančias klubo nares: H. Tamošiūnienė pergyveno operaciją; M. Brazis puldama susižeidė šoną ir ranką, ją lanko gydytojas; O. Bakerienė seniai serga artritu; M. Karson vėl susirgo ir randasi Polyclinic, 6606 Carnegie Ave., bet jos lankyti neleidžia.

S. Saimonienė minėjo savo gimtadienį ir pavaišino nares su skaniu tortu, taipgi buvo daugiau vaišių. Narės jai padainavo "Ilgiausių metų."

Sekantis klubo susirinkimas įvyks rugsėjo 10 d., 1 val. po pietų, Italų I.C.A. salėje, 15901 St. Clair Ave. Visos bandykime dalyvauti.

Mūsų ligoniai

S. Saimonas seniai serga. V. Vilčinskas taipgi jau senas ligonis. F. Sutkaitis seniai sirginėja, bet pastaruoju laiku dar sunkiau suėmė jį liga. A. Yurkšaitis grįžo iš ligoninės, jis turėjo širdies smūgį. Andrus Salin irgi jau aštuntas mėnesis kaip serga, negali vaikščioti be pagalbos.

Visiems ligoniams linkiu greit sustiprėti.

A. Salin

Komunistų Partija sveikina šimtus tūkstančių moterų, kovojančių už pilną lygybę darbuose ir visuomeniniame gyvenime.

Partija nurodo, kad minint 50 metų sukaktį nuo iškovojimo moterims balsavimo teisių daugelyje miestų moterys turėjo didžiules demonstracijas, kuriose pasisakyta už tolesnę kovą prieš moterų diskriminavimą ypač darbuose.

—:—

Keliaujančių ūkio darbininkų unija atsišaukia į New Yorko ir apylinkės visuomenę, prašydama dovanoti įvairių drabužių. Dovanas galima pristatyti sekamu adresu:

L. I. Farmworkers Service Center, 137 Railroad Ave., Riverhead, L. I., N. Y.

—:—

New Yorke veikęs jaunimo patariamasis draftui komitetas pridavė prez. Nixonui rezignaciją su pareiškimu, kad Nixonas veda karą prieš jaunuolius.

Worcester, Mass.

Piknikas-pietūs — rengia Olympia Parkas atžymėjimui savo auksinės 50 metų sukakties. Tęsis dvi dienas, rugsėjo 6-7. Pietūs įvyks rugs. 6 d., 1 val. Kviečiame visus, kurie per 50 metų laikotarpį lankėte Olympia Parką, dalyvauti šia-50 m. paminėjime. Bus dainų programa, kurią duos Aido Choras ir jo solistai. Nevėluokite, pietų laikas 1 valandą.

Kviečia Parko Bendrovė

LABOR DAY GREETINGS

JERSEY PRINTING AND OFFICE SUPPLY

238 Pennsylvania Ave., Paterson, N. J.

Pranešimas

Waterbury, Conn.

LLD 28 kuopos susirinkimas įvyks rugsėjo (Sept.) 10 d., 2 val. po pietų, 103 svetainėje.

Visi dalyvaukime, nes susirinkimas svarbus, reiks balsuoti LLD Centro kandidatus. Taipgi turime ir daugiau svarbių reikalų.

Klem. Yankeliūnienė
Fin. sekr.

HELP WANTED--MALE-FEMALE

LOOKING FOR EXTRA INCOME?

Consider a second career in Mutual Fund sales during your spare time. We are now interviewing for:

AUGUST AND SEPTEMBER training Sessions.

For confidential interview contact Mr. Mastrangelo: 201-778-2888

CARLTON CAMBRIDGE & CO., INC.

Hasbrouck Heights, Fort Lee, West Caldwell, Passaic, Hackensack, Bernardsville, Dover. (64-67)

NEW JERSEY'S LEADING

MERCEDES-BENZ PORSCHE AUDI

Dealership has immediate openings for experienced personnel in these areas:

MERCEDES-BENZ SERVICE ADVISOR
MERCEDES-BENZ/PORSCHE-AUDI MECHANICS
NEW CAR CLEAN-UP MAN
BUILDING MAINTENANCE MAN

We are entering Phase II of our expansion program and offer the following benefits:

Highest salaries in the New York Metropolitan area plus a continuous bonus and incentive program. Complete new facility with the most up to date diagnostic and service equipment in the industry.

— — —

Paid Hospitalization, Major Medical, Life Insurance and Pension plan. Paid uniforms.. Air-Conditioned Cafeteria and Many Other Fringe Benefits.

— — —

If you would like to be part of an organization that believes its employees are the key to success, call MR. ROBERT DOCKERY for an appointment.

PRESTIGE MOTORS

Authorized Mercedes-Benz Porsche/Audi

405 Rte. 17, Paramus, N. J. -:- 265-7800

(65-69)

LABORATORY ASSISTANT

A position is open in our Perfume Lab. for immediate occupancy. The candidate will be trained for the job. Excellent opportunity for alert person. Knowledge of typing necessary. Our plant is located in Springfield, N. J. Pleasant working conditions, 35 hours, 5-day week, free Blue Cross-Blue Shield coverage. Pension Plan, other benefits. Please telephone: 201-686-3132, ext. 2 for appointment.

SERVICE MAN. Lift Trucks, Electric. Experienced electric trucks, travel in N. J. Good starting salary, benefits. ASTORLYN JERSEY, Linden, N. J. 201-925-7733. (67-69)

INSURANCE. Major company wants ambitious girl to do diversified clerical work. Light typing, high school grad or business experience preferred, good company benefits. Springfield, N. J. area. Call Mr. Falcon for appt. bet. 10-2 PM. 201-467-1560. (67-70)

ACCOUNTANT-JR. For internal accounting and audit staff of Plainfield area real estate management and construction Co. Evening student considered. 9 to 5. 5 days, fringe benefits. Call Mr. Markman, 201-755-2401. Plainfield, N. J. (67-74)

CLERK-TYPIST, must be excellent typist with ability to learn office procedure; co. 3 to 4 months in Newark, near Irvington line, then will move to Springfield; all benefits. Call Mrs. Gold. 201-374-9830. (67-69)

LOCAL FOOD SERVICE Has immediate opening for full time COOKS, COOKS HELPERS, SALAD & DESSERT DEPTS, GENERAL UTILITY. Apply: ARA SERVICES. South New Str., West Chester, Pa. WESTCHESTER STATE COLLEGE. (65-67)

HOUSEKEEPER. Full time, sleep in housekeeper. Attractive Apartment in Elizabeth, N. J. Own room available. One adult. Call Mrs. Robinson, 201-623-5346. (65-67)

ENGINEERING ASSISTANT.

College graduate, 2 years experience in Civil or Municipal engineering. Some knowledge of surveying and design of municipal projects. Good fringe benefits. Contact township engineer, 29 Park Ave., rear, Berkeley Heights, N. J. 464-2700 bet. 8:30 and 4 PM. (64-72)

MECHANICS

Air Conditioned

Service installation—trouble shooting Union shop.

New registration now open. Maximum salary, permanent position, every benefit. Opportunity for a career for a man experience in commercial and industrial systems. Knowledge of English essential.

A.R.S. MAINTENANCE CORP.

703 E. 211th St., Bronx, N. Y. 10467. Mr. LaFranco. 212-655-8121. (60-67)

INTERNATIONAL COMPANY

Hiring men and women with sales experience for Management. Good base plus commissions. No outside work required.

Call

Mr. Edd. 201-845-9386

(61-70)

MAINTENANCE HELPER. Mechanically knowledgeable to assist in heating, ventilating, plumbing and general building maintenance.

GROUNDSMEN. Ability to operate medium tractors for grass cutting and snow plowing. Also general grounds maintenance.

CUSTODIANS. Evening shift, Black Seal license desired. The above positions are full time. Paid Hospitalization and major medical. Liberal insurance plan and vacations. Excellent retirement program. Uniforms supplied. Other fringe benefits. Call Mr. B. Wright. 201 257-8300, between 8 and 4. (61-70)

MACHINIST

Milling Machine Operator. Experienced. All benefits. Day work. Steady employment. Apply:

LUCKER MFG. CO

331 N. 4th St., Philadelphia, Pa. 19106 (61-67)

AMERIKIETĖS LIETUVAITĖS ŽODIS

Lietuva socializmo keliu

Iškilmingas posėdis

Lietuvos Komunistų Partijos Centro Komiteto ir Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos iškilmingasis posėdis, skirtas Tarybų valdžios atkūrimo Lietuvoje 30-osioms metinėms, įvyko Vilniuje 1970 m. liepos 18 d.

Valstybinė filharmonija—tradicinė iškilmių vieta. Čia susirinko revoliucinių kovų veteranai, darbo pirmūnai, tarybiniai kariai, jaunimas, inteligentijos atstovai.

Į iškilmes atvyko svečiai, kaimyninių respublikų pasiuntiniai, respublikoje viešinčios užsienio šalių delegacijos ir nemažas būrelis pažangių užsienio lietuvių iš Kanados, Jungtinių Valstijų, Brazilijos, Urugvajaus, Argentinos, Belgijos ir Škotijos.

Jų kalbos

Suskamba fanfaras. Į susirinkusius kreipiasi Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos prezidiumo pirmininkas M. Šumauskas:

"Brangiosios draugės ir brangūs draugai! Gerbiami svečiai ir bičiuliai!

Lietuva šiandien švenčia didingą ir džiugią šventę — iškilmingai pažymime vieno žymiausių posūkių tautos istorijoje trisdešimties metų sukaktį. 1940 metų liepos 21-ąją darbo žmonių išrinktas Lietuvos Liaudies seimas, vykdydamas liaudies valią, paskelbė Lietuvoje Tarybų valdžią. Pasukusi socializmo ir komunizmo statybos keliu, Tarybų Lietuva įstojo į tarybinių tautų šeimą.

Leiskite nuoširdžiai pasveikinti Tarybų Lietuvos trisdešimtmečio proga visus šio iškilmingo posėdžio dalyvius, lietuvių tautą, visus respublikos darbo žmones ir palinkėti geros ssveikatos, didelės laimės ir sėkmės darbe mūsų brangiosios socialistinės Tėvynės labui."

Atliekami valstybiniai T. Sąjungos ir Lietuvos TSR himnai. Į salę įnešama TSRS valstybinė vėliava, T. Lietuvos vėliava su Lenino ordinu, TSR Sąjungos Ministrų Tarybos vėliava.

Kalba Lietuvos K. P. C. K. pirmasis sekretorius A. Sniečkus. Savo labai įžymioje kalboje jis nurodo, kokia buvo Lietuva praeityje, kokiu keliu turėjo žengti Lietuvos žmonės, kad pasiektų dabartinius laimėjimus. Tarybų Lietuva šiandien yra akivaizdus pavyzdys, kokių ekonominio, politinio ir kultūrinio vystymosi aukštumų gali pasiekti tauta socializmo sąlygomis. O svarbiausia—išaugo naujas žmogus. Ir nėra tokios jėgos, kuri galėtų pakeisti kelią, kurį pasirinko lietuvių tauta, pasakė A. Sniečkus.

Toliau jis sakė:

Mes reiškiame didžiausią padėką mūsų nuosekliems draugams, pažangiesiems užsienio lietuviams. Jų principinga kova už Tarybų Lietuvos gyvenimo populiarinimą, teisingas socialistinių permainų supratimas visada bus aukštai vertinamas. Pažangios lietuvių organizacijos užsienyje visados buvo ir lieka aktyvių kovotojų gretose už teisingą Tarybinės vyriausybės užsienio politikos ir tarybinių tautų gyvenimo nušvietimą, už draugystę su socialistinės sandraugos šalimis, už tvirtą taiką pasaulyje.

Seka visa eilė pasveikinimų.

Iš M. Kavaliauskaitės kalbos

Pakviesta M. Kavaliauskaitė iš JAV perduoti pasveikinimą nuo pažangiųjų užsienio lietuvių T. Lietuvos žmonėms. M. Kavaliauskaitės kalba:

Mielos draugės ir mieli draugai,

Šioje auditorijoje iš įvairių šalių sėdi svečiai, kurie nevisai jauni. Kai kurie dalyvauja savo šalies darbo žmonių judėjime 50 ir daugiau metų. Kai kurie iš jų jau 50 metų ir daugiau nematė savo gimtojo krašto, Lietuvos. Brangūs draugai ir draugės, galite įsivaizduoti su kokiu džiaugsmu, su kokiais giliais jausmais yra mūsų viešnagė Tarybinėje Lietuvoje, kurioje mes matome jau įgyvendintą tuos idealus, už kuriuos mes savo šalyse kovojome jau 50 metų, ir dar toliau už juos turėsime kovoti. Tat, atleiskite, kad mes, užsienio pažangūs lietuviai, susijaudiname pamatę Jūsų tokius prakilnius laimėjimus. Mūsų ašaros — tai džiaugsmo ašaros.

Leiskite man vardu visų užsienio lietuvių dalyvių šiame posėdyje ištarti širdingą padėką draugui A. Sniečkui už tokį didelį įvertinimą užsienio pažangiųjų lietuvių veiklos labui T. Lietuvos, jų gimtinės. Per draugus A. Sniečkų ir M. Šumauską malonėsite priimti mūsų užsienio pažangiųjų lietuvių širdingiausius linkėjimus visiems T. Lietuvos žmonėms proga šios iškilmingos šventės.

Šiame posėdyje visi kalbėtojai kalbėjo apie pasiektus darbo žmonių laimėjimus T. Lietuvoje. Mes iš kapitalistinių šalių galime kalbėti daugiausia tiktai apie mūsų žmonių bėdas. JAV sąlygos pasikartoja ir kitose kapitalistinėse šalyse, tiktai kitokioje formoje. Bet mūsų bėdose mes matome švyturį. Visa T. Lietuva šiandien gerbia Leniną. Bet V. Leninas taip pat priklauso viso pasaulio pažangiem darbo žmonėm. Jo mokslas yra kelrodis darbo žmonių kovose.

JAV vis aukščiau kyla darbo žmonių ir juodųjų žmonių veikimas prieš vis blogėjantį gyvenimą. Valdžios biudžetas Vietnamo karo reikalams padidina infliaciją, ir todėl darbo žmonės veda vis aštresnę kovą prieš fašistinio pobūdžio pasikėsinimus panaikinti paskutines demokratines teises, kurias JAV žmonės yra iškovoję.

JAV pažangieji liettuviai remia darbo žmonių kovą už demokratines teises. JAV darbo žmonės turi ilgų metų neišdildomas kovos tradicijas prieš savo šalies išnaudotojus. JAV lietuviai darbininkai yra neatimama dalis šios JAV tradicinės darbo žmonių kovos. Pažangiosios lietuvių organizacijos gali pasididžiuoti, kad jų įtakos dėka daugelis lietuvių emigrantų rado kelią į pažangą. JAV darbo žmonės myli savo šalį. Jie suras savo būdus kaip pasiekti savo laimėjimus.

Mes visi užsienio lietuviai, čion šiandien susirinkę, nuoširdžiai džiaugiamės, kad mūsų tėvų žemė taip aukštai pakilo ekonomika ir kultūra, kad ji ir mokslo atžvilgiu išėjo toli net už T. Sąjungos ribų. Mus džiugina, kad Lietuvos pramoniniai gaminiai pasiekia daugiau kaip 70 pasaulio valstybių, kad T. Lietuvos meno ir mokslo atstovai kviečiami į daugelį valstybių.

Mes JAV pažangūs lietuviai su dideliu džiaugsmu pasitikome svečius iš T. Lietuvos, veikėjus meno, mokslo ir žurnalistus. Ne tik JAV pažangieji lietuviai, bet vis daugiau ir kitų srovių žmonės laukia iš Lietuvos svečių.

Mes suprantame, jog Jūsų pergalė ir laimėjimai pasiekti sunkioje kovoje, kuri pareikalavo daug aukų, daug pasišventimo, daug jėgų ir ištvermės. Mes aplankėme 9-tąjį fortą, susipažinome su niekšiškais Smetoninės fašistinės valdžios ir hitlerinių gaujų darbais, susipažinome, kiek daug aukų iš Jūsų pareikalavo karas prieš fašistus. Daugelis T. Lietuvos sūnų ir dukrų atidavė savo gyvybę, kad mes gyvieji gyventume laisvėje. Šiame posėdyje matau veidus tų revoliucionierių, kurių nuotraukas mačiau 9-tame forte padarytas metu kada jie buvo įkalinti Smetoninės fašistų valdžios, už pasišventimą Lietuvos žmonių reikalam. Kauno miesto parke padėjome gėles prie sienos, kur yra nuotraukos 4 komunistų, kuriuos nužudė Smetonininiai fašistai, tik už tai, kad jie efektyviai dirbo Lietuvos darbo žmonių naudai. Jų darbai nuklojo kelią į Lietuvos žmonių dabartinius laimėjimus.

T. Lietuvos žmonės įnešė didelį sutriuškinimą hitlernių gaujų ir tuomi sudavė mirtiną smūgį fašizmui. Jūs, mieli draugai ir draugės, neleidote fašistams sunaikinti pasaulio tautas! Jūsų darbai įrašyti aukso raidėmis į pasaulio istorijos puslapius. Jūsų darbai skatina mus, kapitalistinėse šalyse, vesti aštresnę kovą, nepraleisti imperialistų politikai naikinti mažesnes tautas. Mums džiugu, jog ir dabar T. Lietuvos darbo žmonės neužmiršta praeities kovų istorijos lapų. Šios istorijos revoliucinėmis tradicijomis jūs auklėjate savo jaunąją kartą — jaunimą.

Baigdama savo pasveikinimą, norėčiau pažangiųjų JAV lietuvių ir visų kitų užsienio lietuvių, čionai susirinkusių, vardu padėkoti T. Lietuvos Kultūrinių Ryšių su Užsienio Lietuviais Komitetui už suteikimą mums galimybės arčiau susipažinti su Jūsų miestais ir kaimais, su pramonės ir žemės ūkiu, su mokslo ir kultūros laimėjimais, su darbininkais ir kaimiečiais, su T. Lietuvos inteligentijos atstovais — o ypatingai už suteikimą galimybės dalyvauti Dainų, Šokių ir Muzikos Šventėje, kurios ispūdžiai niekados neišdils iš mūsų širdžių ir atminties. JAV pažangūs lietuviai tariame didelį ačiū, kad buvo galimybės pasirodyti mūsų saviveiklininkams ir chorų vedėjams.

Grįžę į savo gyvenamus kraštus, mes niekados neužmiršime Jūsų vaišingumo ir Jūsų nuoširdumo. O apie T. Lietuvos gyvenimą ir pasikeitimus mes plačiai papasakosime savo krašto darbo žmonėms per spaudą ir gyvu žodžiu.

Draugas M. Šumauskas malonėsite priimti nuo JAV pažangiųjų žmonių šį leidinį, kur yra surašyta 25 visuomeninių darbuotojų atsiminimai apie V. Leniną.

IŠSKRIDO Į COLORADO

Plačiai žinomas dailininkas Robertas Feiferis ir jo žmona Elena (mūsų korespondentė) išskrido į Aspen, Colorado, pasisvečiuoti pas sūnų Freddie.

Jie ten mano praleisti apie porą savaičių, nes Robertas turi atostogas.

Linkiu jiems gero poilsio, gražiai praleisti laiką ir laimingai grįšti į namus.

L. K—tė

Sellersville, Pa.

VAŽIUOKIME PAS RAMANAUSKUS Į

SOCIALĮ PARENGIMĄ

Rengia Ramanauskai ir Philadelphiečiai

Sekmadienį, Rugsėjo 6 d.

— RAMANAUSKŲ ŪKYJE —

Pietūs 1 valandą, o vakarienė 5 val.

PIKNIKAS RENGIAMAS SPAUDOS NAUDAI

KELRODIS:

Iš New Yorko: Išvažiavę iš Holland Tunelio, važiuokite route 22W iki 202W. Važiuokite 202W iki 309. Įsisukite į dešinę iki 563. Nuo čia bus apie trys mailės iki Lonely Road.

Nedaro skirtumo, iš kur į Ramanauskų ūkį važiuosite, kad privažiuotumėte Sellersville, Pa., turite įvažiuoti į kelią 309, iš kurio, važiuojant iš Philadelphijos ir pravažiavus 1 mylią, reikia sukti į kairę (ant kampo Texaco gasolino stotis)—į kelią 563, kuriuo važiuoti reikia 3 mylias iki Lonely Rd., ir čia sukti į kairę, kur tuojau rasite Ramanauskų rezidenciją.

Philadelphiečiams lengva pasiekti Sellersville busu. Busai apleidžia Trailways Terminal, 13-a ir Arch Sts., iš ryto 7, 9 ir 11:24 valandomis. Turite pasakyti buso vairuotojui, kad jūs norite išlipti Sellersvillėj, išlipsite prie Washington House.

Philadelphia, Pa.

Aplankėme Kastanciją Valentą, kuri gyvena Bremen Ave., Box 263, Egg Harbor City, N. J. 08125.

Radome mielą draugę gulinčią lovoje. Ją ištiko nelaimė pradžioje rugpiūčio mėnesio. Eidama parkrito ir išnarino per riešikaulį kairiąją koją. Nors kaulas nėra lūžęs, bet ims apie tris mėnesius iki ji galės vaikščioti.

K. Valenta sirgo visą žiemą širdies negalavimu ir išbuvo visą laiką pas savo dukrą. Į namus grįžo tik balandžio mėnesį.

Abu Valentai, Petras ir Kastancija, priklauso LLD 10-oje kuopoje Philadelphijoje. Jie taipgi "Laisvės" skaitytojai per eilę metų. Nusiskundžia draugai Valentai, kad negalės dalyvauti pas draugus Ramanauskus rugsėjo 6 d., kur jų duktė ir žentas Cook buvo apsiėmę juos nuvežti.

Linkime K. Valentai greit susveikti.

P. ir F. Walantai

Harrison, N. J.

West Hudson Labor Lyceum Association klubo narių susirinkimas paprastai įvyksta pirmą sekmadienį mėnesio, bet buvo padarytas tarmas, kad šis susirinkimas įvyktų antrą sekmadienį, rugsėjo (September) 13 d., 2 val. po pietų, klubo kambariuose, 15-17 Ann St.

Prašome narių įsitėmyti ir atvykti į susirinkimą rugsėjo 13 d.

Geo. Kairis, sekr.
(67-68)

Pittsburgh, Pa.

Rugpiūčio 15 d. mirė ligoninėje Alice Viktoravičienė-Victor. Palaidota Lietuvių draugijos kapinėse rugpiūčio 19 d. šalia jos vyro Juozo, ant nuosavo loto.

Velionė paliko seserį Barborą Bruknienę, Pontiac Mich., Aleną Ričauskienę, T. Lietuvoje. Paliko daug giminių ir draugų.

A. Viktoravičienė buvo pažangi moteris, visados dalyvaudavo pažangiųjų parengimuose.

Pašarvota buvo lietuvio Venslovo šermeninėje. Šermeninė buvo pilna gyvų gėlių, su simpatija nuo velionės artimųjų.

Daug palydovų palydėjo Alicę į amžiną poilsio vietą. Palydovai buvo visi užprašyti pietums, kur buvo gražiai pavaišinti.

Skaudu matyti senosios kartos lietuvius apleidžiant gyvųjų eiles!

Mano gili užuojauta velionės artimiesiems!

-:-:-:-

Lietuvių kapinių draugijos komitetas ir Kapiniu moterų draugija rugsėjo 13 d., 2-rą val. po pietų, laikys parengimą užbaigimui 50 metų sukakties, kaip lietuvių kapines buvo atidarytos. Moterų draugija gražiai užlaiko kapines. Dalyvaukime parengime visi; įvertinkime jų gerus darbus.

J. K. M.

"L" Albumo komisijai

Visa "L" Albumo komisija prašoma susirinkti šio antradienio (rugsėjo 8) popietės 3 val. Sulyg praėjusio posėdžio nutarimu, drg. J. Siurbą komisiją nufotografuos.

SV

Sužeista laisvietė

M. Jakštienė pranešė, kad šiomis dienomis automobilio nelaimėje tapo sunkiai sužeista draugė Viktorija Brusokienė. Guli ligoninėje. Nežinia, kurioje. Linkime draugei greitai ir sekmingai susveikti.

MOTERŲ KLUBO NARĖMS

Pirmas New Yorko Lietuvių Moterų klubo susirinkimas, po vasaros atostogų, įvyks trečiadienį, rugsėjo 16 d., 6 val. vakare, Laisvės salėje, 102-02 Liberty Ave., Ozone Park, N. Y.

Dalyvaukime visos, kad galėtume bendrai, sutartinai padaryti naudingus planus šio sezono veiklai.

Pirmininkė

Pradėjome mitingų sezoną

Su rugsėjo mėnesiu prasideda mūsų veikla svetainėse. Kur ne kur dar įvyksta vienas kitas piknikas, bet tai jau retenybė. Kuopų-draugijų susirinkimai prasideda salėse ir su tuo eina visi planai rudeniniam ir žieminiam sezonui.

LDS 1-osios kuopos susirinkimas įvyko 1 d. rugsėjo. Nors narių atsilankė neskaitlingas būrys, bet entuziazmas buvo geras. Išklausėme raportus iš atsibuvusio seimo, kurios pateikė trys delegatės—V. Bunkienė, N. Ventienė ir Ieva Mizarienė. Visoms trims seimas atrodė ypatingai gyvas, rimtas, planingai suruoštas, už ką reikia tarti ačiū Detroito draugams ir Centro valdybai.

Daug kalbėjome apie ateinantį 40-metinį LDS jubiliejų. Pavesta valdybai susitarti su kitomis vietinėmis LDS kuopomis, ir gal galėsime bendrai taip svarbų įvykį paminėti.

Nutarta įsiamžinti "Laisvės" Albume 60 metų jubiliejaus proga.

Sekamame susirinkime, kuris įvyks spalio 6 d., finansų raštininkas A. Gilmanas pasižadėjo papasakoti, ką jis matė Lietuvoje. Kadangi šis jo vizitas Lietuvoje pirmas po išvykimo iš gimtinės prieš 50 metų, tai tikime, kad jis pilnas vaizdingų palyginimų ir įdomiai mums bus pateiktas. Nariai turėtų stengtis dalyvauti šiame susirinkime.

Beje, nutarta susirinkimus laikyti 4 val. dieną. Visi tai įsitėmykite.

Ieva

Majoro Lindsay administracijos pareigūnas M. I. Ginsberg nurodo, kad New Yorke nedarbas didėja, bedarbiams gyvenimas sunkėja, daugelį jaunuolių veda prie desperacijos.

Mieste per metus laiko bedarbių skaičius pakilo 45,300, kuome New Yorko valstijoje bedarbių skaičius sumažėjo 25,000.

New Yorko pažangiųjų spaudos klubas — Minor Press Club — savo susirinkime priėmė pareiškimą, kuriame kviečia visus kovoti prieš karą, rasizmą, skurdą.

Pareiškime nurodo, kad Amerikai reikalinga taika, demokratijos išsaugojimas ir pilna lygybė juodiesiems žmonėms su baltaisiais.

Parengimų Kalendorius

Rugsėjo 6 d.

Įvyks išvyka pas A. B. Ramanauskus, Sellersville, Pa. Prašome įsitėmyti datą.

Rugsėjo 8 diena

Lietuvių Literatūros Draugijos 185 kuopos susirinkimas su skaniais pietumis. Įvyks Laisvės salėje. Prasidės 1 valandą.

Rugsėjo 27 d.

Įvyks LKS B-vės popietė, "Laisvės" salėje. Bus oficialus prenumeratorių vajaus atidarymas ir pagerbimas senų draugų-veteranų veikėjų. Prašome tą dieną įsirašyti į savo kalendorius.

Spalio 4 diena

LDS 46 kuopos 40 metų jubiliejus ir gimtadienio atžymėjimas įvyks Laisvės salėje, 102-02 Liberty Ave., Ozone Park, N. Y.

Spalio 11 d.

Pietūs pas Čiurlius įvyks spalio 11 dieną, 12 valandą, Pattenburg, N. J.

Spalio 11 d.

"Laisvės" naudai rengiami pietūs, 1 val. dieną. 157 Hungerford St., Hartford, Conn. Ruošia L. M. Klubas.

Spalio 25 d.

Sekmadienį, LLD 1 kuopos parengimas Laisvės salėje pagerbimui Rojaus Mizaros, prisiminimui jo 75-mečio.

Lapkričio-Nov. 8 d.

Laikraščio "Laisvės" koncertas. Lenkų salėje, 261 Driggs Avenue, Brooklyn, N. Y.

Lapkričio 15 diena

Lietuvių Literatūros Draugijos 55 metų jubiliejus. Advokatės Stefanijos Masytės filmas — Dainų Festivalis Lietuvoje 1965 m. Rengia LLD 2 apskritis.

Padėka ir pataisymas

Šiais metais daug lietuvių iš viso pasaulio, ypatingai iš JAV, važiavo į Lietuvą, Lenino 100 metų gimimo jubiliejaus ir 30 metų Tarybų Lietuvos sukakties proga. Aš irgi turėjau progos nuvykti į tą didelę šventę.

Noriu išreikšti padėką visiems draugams ir draugėms, kurie mane išleido ir apdovanojo.

Taipgi noriu padėkoti Lietuvos vyriausybei ir visiems mieliems bičiuliams už širdingą priėmimą ir suteikimą galimybės vėl pamatyti Lietuvą. Noriu širdingai padėkoti "Gimtojo krašto" redakcijai ir draugui Antanui Burdai už parašymą apie mane. Bet noriu kai ką pataisyti. Lietuva nėra mano gimtinė. Mano gimtinė yra JAV Brooklynas. Tėvų gimtinė yra Lietuvą. Aš užaugau ir lankiau mokyklą Vyžonose.

Nellie Ventienė

Jeruzalė. — Čia užregistruoti 27 cholera susirgimai.